

מדד סיקור ממוקד

מהדורת 2012

אלון לזין, יובל בוסתן

ספטמבר 2012

שיוך: על מדינת

המהדורה השלישית של מדד סיקור ממוקד מסכמת שנה כלכלית קשה נוספת, בה המשיך האיחוד האירופי להילחם על שלמותו. המזרח התיכון עמד בסימן השלמת המהפך במצרים והחרפת הלחימה בסוריה. הזירה הגיאוגרפית הפעילה ביותר הייתה אסיה, שם נערכות כל המעצמות לקרב שליטה. ההתפתחות הבולטת ביותר בהקשר זה היא התקרבותה המחודשת של הודו לגוש הדמוקרטי, כתגובה הכרחית להתפרסות הסינית, אשר צפויה להשפיע על היבשת כולה. מדד סיקור ממוקד, מהדורת 2012, לפניכם.

השנה זוהי הפעם השלישית בה אנו מפרסמים את מדד סיקור ממוקד במתכונת הנוכחית, והשנה השביעית שאנו מסקרים את המערכת הגיאוגרפית. הגרעין האיראני עדיין שועט קדימה, המשבר הכלכלי ממשיך לתת אותותיו והמזרח התיכון טרם התייצב. במזרח הרחוק, עולה מפלס הטונים בין המעצמות. לכל אלו, השפעה על השיוך הגושי במלחמה הקרה השנייה. למרות זאת, אנו בוחרים להתחיל עם אירוע אחר, חיובי מנקודת מבטם של תומכי דמוקרטיה וחופש – השינוי הדרמטי שעובר על מיאנמר, היא בורמה.

השנה, לאחר יובל שנים של שלטון תחת חונטה צבאית קשוחה ומדכאת, נערכו בבורמה בחירות שהוגדרו חופשיות ודמוקרטיות. היה זה שיאו של תהליך ליברליזציה שעובר על המדינה, תחת הנהגתו של תיין סייין, שזכה זה מכבר לכינוי "גורבצ'וב של בורמה". ההיקף ההשקעות הזרות זינק בשנה אחת מ-300 מיליון דולר ל-20 מיליארד דולר. אך אליה וקוץ בה - הפתיחות מבטיחה להביא עימה צמיחה כלכלית מואצת, אך גם זינוק במספר הגורמים הזרים שיבחנו בקלחת המקומית[1].

אם תצליח בורמה להשלים את המהלך ולייצב את השלטון והמדינה, יהווה הדבר הישג חסר תקדים כמעט וזריקת עידוד לתומכי הדמוקרטיה באשר הם. עם זאת, בהסתכלות גלובלית מגמת

הנסיגה מהדמוקרטיה ממשיכה - דו"ח פרידום האוס שהתפרסם בתחילת השנה, הוא השישי ברציפות שתיעד נסיגה ברמת החופש העולמי. זו הנסיגה הממושכת ביותר שרשם הגוף בארבעה עשורים של סיקור.

האביב שהכזיב

אחת הסיבות לאכזבה הגיעה מהמרחב הערבי. תהפוכות השנתיים האחרונות עוררו תקווה לחופש פוליטי, אך התקוות נכזבו בכל המדינות למעט טוניסיה. זו שבה השנה למדד ביחד עם מצרים ותימן, לאחר שתויגו כולן בסטטוס "משטר במעבר" במדד השנה שעברה - טוניסיה חוזרת להיות בת ברית של הגוש הדמוקרטי, הודות לשיפור המרשים בחופש הפוליטי ומחוייבות השלטון החדש לקשרים עם אירופה; מצרים לעומתה עברה שינוי דרמטי עם השתלטות האחים המוסלמים, ויעידו על כך הדחת מנהיגי הצבא שהכירו בחשיבות הקשרים עם ארה"ב, וביקוריו של הנשיא האסלאמיסטי החדש באיראן ובסין. ארץ הפרעונים איבדה את סטטוס בת ברית של הגוש הדמוקרטי ועברה לסטטוס של מדינה נייטרלית. המשך הקו הנוכחי בשנה הקרובה יהפוך אותה בשנה הבאה, קרוב לוודאי, לבת ברית של הגוש הריכוזי על כל המשמעויות הנובעות מכך; המהפכה בתימן הביאה להחלפתו של עלי עבדאללה סאלח ששלט 32 שנה בסגנון, עבד מנסור האדי. זה האחרון מחויב בעל כורחו כמעט להמשך הלחימה באל קעידה, ונאבק עדיין לייצב את שלטונו.

המדינה הרביעית שעברה הפיכה באביב הערבי היא לוב. להבדיל מהאחרות, זו מתקשה עדיין לבסס שלטון מרכזי יציב ולכן נותרת השנה מחוץ למדד. גם סוריה, שנמצאת בעיצומה של מלחמת אזרחים עקובה מדם, מאבדת השנה את חברותה בגוש הריכוזי ומתוייגת כמדינה עם משטר במעבר, וזאת בעקבות בחישתם של גורמים זרים במדינה וחוסר יכולתו של השלטון המרכזי לאכוף מרותו על כל שטחי המדינה.

אסיה כמקרה

מה שנחשב אולי לשינוי הדרמטי ביותר בשיוך הגושי בשנה החולפת, היא חזרתה של הודו למעמד של בת ברית של הגוש הדמוקרטי. במשך שנים הודו הקפידה על נייטרליות ועל יחסים טובים עם

ארה"ב, עם האיחוד האירופי וגם עם רוסיה. היא אף חפצה להצטרף לארגון לשיתוף פעולה של שנחאי, שאותו מובילות רוסיה וסין. ארגון זה נחשב בעיני רבים לגלגול המודרני לברית ורשה. אמנם סביר כי הצטרפות הודית לארגון תמתן בהכרח את הטון האנטי-מערבי השולט בו, אך בה בעת היא תבסס את התנהלותו הפרו-אסיאתית.

אם הדברים היו תלויים בהודו, ייתכן בהחלט כי הייתה ממשיכה לשמור על נייטרליות, אך ההתגוששות המתהווה מול סין, דחקה את הודו להרחיב את שיתוף הפעולה שלה, בעיקר הצבאי, עם שכנותיה הדמוקרטיות ממזרח, עם ארה"ב ועם אפגניסטן [2]. ההתרחקות האמריקנית מפקיסטן והתקרבותה של זו לסין תרמו אף הן להחלטה, ספק אילוץ של הודו להתקרב לגוש הדמוקרטי. החלטה זו נראית כהתפתחות טבעית כתוצאה מהדינמיקה המאפיינת את המלחמה הקרה השנייה, ונראה כי הודו תוסיף ותהדק את הקשרים עם הגוש הדמוקרטי בשנים הקרובות.

ומילה לגבי פקיסטן – מי שמצאה עצמה בת ברית של ארה"ב במלחמה העולמית בטרור, הלכה והתרחקה מושינגטון בשנים האחרונות. חיסולו של בן-לאדן בפקיסטן היה הקש ששבר את גב הגמל מבחינת האמריקנים. הפקיסטנים מצידם, אחרי שאיבדו את האמריקנים וגם את ההודים לטובת האפגנים, נותרו עם אופציה אחת בלבד – סין. לכן, הזדרזו ופנו לסינים בהצעה להקים בסיס צבאי בשטחם, על סף הכניסה למפרץ הפרסי. בתקופה הקרובה צפויה פקיסטן להוסיף ולהתרחק עוד יותר מארה"ב ומהודו, כשהנוכחות האמריקנית באזור תצטמצם דרמטית.

ארה"ב, כך נראה, תצטרך להכריע בקרוב לגבי קשריה הצבאיים עם כמה מדינות שמדברות בקולות אחרים בשנים האחרונות – טורקיה אשר חברה בברית נאט"ו ומשתתפת בפיתוח מטוס ה-F-35, ומצרים ופקיסטן הנהנות שתיהן ממעמד של בת ברית משמעותית שאינה חברה בנאט"ו (Major non-NATO Ally). הענקת גישה למודיעין ולטכנולוגיות צבאיות מתקדמות עשויה להיות בעוכרי ארה"ב במידה ותשתנה ההערכה האסטרטגית כלפי מי מהמדינות. כך לדוגמא, המשך המתיחות עם פקיסטן יכול להביא את האמריקנים לנטוש סופית את ההסתמכות על איסלמאבד כבת ברית באזור. החלטה שכזו תדחוק עוד יותר לזרועותיה של סין.

אפגניסטן, להבדיל, זכתה השנה למעמד של בת ברית משמעותית שאינה חברה בנאט"ו. בניגוד למדינות הקודמות שזכו למעמד זה, כאן אין שום עיסקאות נשק מתוכננות וברור כי יעבור שנים

בטרם תיחתם העסקה הראשונה. ארה"ב העניקה לאפגניסטן את המעמד בתגובה לחששות מיציאתה הקרבה מהאזור, וביקשה בכך לאותת כי הקשרים ישארו הדוקים גם לאחר יציאת עיקר הכוחות הלוחמים. בהקשר הזה, הברית החדשה בין אפגניסטן להודו היא קריטית לשמירת היציבות באזור.

עיראק, שגם שלטונה הופל על ידי האמריקנים במלחמה העולמית בטרור, נפרדה כבר לשלום מאחרון החיילים האמריקנים ועושה את צעדיה הראשונים כמדינה עצמאית. למגינת ליבם של רבים בווינגטון, בצעדים אלו פנתה דווקא לכיוון איראן וסוריה. מגמה זו צפויה להקצין, בפרט אם ילך וייגבר הלחץ המערבי נגד טהרן ודמשק.

אירופה

אוקראינה וגיאורגיה, שתי הרפובליקות הסובייטיות לשעבר הנמצאות בין רוסיה לבין שטח ההשפעה של האיחוד האירופי ונאט"ו, ממשיכות להיטלטל גם השנה בין שני הצדדים. ויקטור ינוקוביץ', שהתערבות רוסית לטובתו הוציאה את ההמונים לרחובות לפני שמונה שנים, התחיל את תקופת נשיאותו בהתייצבות מפתיעה מול רוסיה, עד כדי עימות עם הקרמלין בכמה נקודות. ההתרעמות בקייב לגבי עסקת הגז שנויה במחלוקת שחתמה ראש הממשלה לשעבר, יוליה טימושנקו, עוררה זעם כלפי האוקראינים מכל הצדדים – הרוסים זועמים על היחס כלפי תרנגולת הזהב שלהם, ובמערב תקפו בחריפות יוצאת דופן את המשפט הפוליטי ששלח את טימושנקו לכלא. גיאורגיה, הניצבת בפני בחירות לפרלמנט, עומדת ככל הנראה בפני התחזקות הגורמים התוכמים בחימום היחסים עם רוסיה. לא מן הנמנע כי מדד השנה הבאה ישקף את המגמה הזו.

שתי מדינות המופיעות לראשונה במדד השנה הן קוסובו ודרום סודן. הראשונה הכריזה עצמאות ב-2008 והשנייה ב-2011. קוסובו התנתקה מסרביה, אשר שומרת באופן היסטורי על קירבה לרוסיה. הימנעותה של סרביה ממלחמה בקוסובו לאחר הכרזת העצמאות הוסיפה לה נקודות זכות במערב, והשנה אף השתנה הסטטוס שלה למועמדת רשמית להצטרפות לאיחוד האירופי. דרום סודן התפצלה מהמשטר המושמץ של סודן, שאחראי בין היתר לטרגדיה הנמשכת הדארפור. המדינה הצעירה מהווה נקודת אחיזה עבור האמריקנים, באזור עשיר בנפט שהיה במשך כמה

שנים תחת חסות סינית בלתי חדירה. שתי המדינות הצעירות, אם כן, תלויות בחסות הגוש הדמוקרטי, אך הן גם מהוות נכס אסטרטגי עבורו, מה שמבטיח את הגנתן.

ביבשת אמריקה לא נרשמו תמורות בשיוך הגושי בשנה החולפת. במרחב זה נרשמה התחזקות של הגורמים המחפשים הגמוניה אזורית לפני כל התערבות חיצונית, ובראשן ברזיל הדורשת את מקומה כמעצמה אזורית הפורצת לזירה העולמית. מגמה זו החלישה את יכולתה של ארה"ב להשפיע באזור, אך עיקר כוונתה מופנה להתגבשות של מדינות האזור בזכותן עצמן, ולא למען מעצמה אחרת [3].

אלו הם, אם כן, השינויים הבולטים שנרשמו השנה (לפי סדר הא-ב):

מדינה	נקודות מדד	שיוך גושי 2012	שיוך גושי 2011	סיבה לשינוי
אפגניסטן	6.17	משטר במעבר	משטר במעבר	שדרוג יחסים עם ארה"ב ועם הודו
דרום סודן	6.20	בת ברית של הגוש הדמוקרטי	משטר במעבר	מתבססת בדרך עצמאית, תלויה בגוש הדמוקרטי
הודו	6.03	בת ברית של הגוש הדמוקרטי	ניטראלית	שת"פ הכרחי עם הגוש הדמוקרטי נגד סין
מיאנמר	4.19	נייטראלית	חברה בגוש הריכוזי	רפורמות דמוקרטיות, סנקציות הוסרו
מצרים	5.64	נייטראלית	בת ברית של הגוש הדמוקרטי	עליית האחים המוסלמים, קשרים עם איראן וסין
סוריה	ללא	משטר במעבר	הגוש הריכוזי	שלטון אסד כבר לא שולט על כל המדינה
סרביה	5.78	נייטראלית	בת ברית של הגוש הריכוזי	זכתה בסטטוס רישמי של מועמדת לחברות ב-EU
עיראק	3.86	בת ברית של הגוש הריכוזי	משטר במעבר	יצאה לדרך עצמאית, קרובה לאיראן ולסוריה
קוסובו	7.70	בת ברית של הגוש הדמוקרטי	משטר במעבר	מתבססת בדרך עצמאית, תלויה בגוש הדמוקרטי

על המדד

במלחמה הקרה השנייה, השחקנים במערכת הגיאו-פוליטית נעים בין שני קטבים: הקוטב הדמוקרטי, בו ממוקמות ארה"ב, האיחוד האירופי ובנות בריתן הקרובות ביותר, והקוטב הריכוזי, בו ממוקמות רוסיה, סין ובנות בריתן. כבכל מאבק על השפעה ועוצמה, ובפרט במאבק בו התנגשות ישירה בין המעצמות היריבות אינה אפשרית, שהרי בכך תהפוך המלחמה הקרה לחמה, הקרבות בין המעצמות ניטשים סביב תמיכתן של המדינות שאינן "נעולות" על אחד מהצדדים. במציאות זו, בה הגבולות המגדירים את הגושים היריבים אינם בלתי-עבירים כפי שהיו במלחמה הקרה הראשונה, מדינות רבות ש"יושבות על הגדר", מנסות לנצל את המערכת החדשה לטובתן ולהשיג את הרווח הגדול ביותר האפשרי מחבירה לאחד מהצדדים.

"מדד סיקור ממוקד" הינו אינדקס ייחודי המאפשר לנו, באמצעות שקלול 5 תבחינים, למקם כל מדינה על הרצף שבין הקוטב הדמוקרטי לקוטב הריכוזי. המדד מביא בחשבון תבחינים המושפעים מהטווח הארוך (זיקתה של המדינה לדמוקרטיה), מהטווח הבינוני (זיקה פוליטיות/כלכלית/ביטחונית) ומהטווח הקצר (נטייתו הגיאו-פוליטית של השלטון הנוכחי).

כל מדינה מקבלת ניקוד בין 0 ל-10 בכל אחד מהתבחינים, כאשר 0 הוא הקוטב הריכוזי ו-10 הקוטב הדמוקרטי. ניקוד 5 בכל תבחין ניתן עבור נייטרליות מוחלטת וסטייה ממנו לכיוון אחד הקטבים מסמנת נטייה של המדינה לכיוון הדמוקרטי או הריכוזי. התבחינים המרכיבים את מדד סיקור ממוקד אינם שווים במשקלם, כפי שמוצג להלן:

משקלם של התבחינים בשקלול

משקל במדד	תבחין
25%	זיקה לדמוקרטיה
15%	זיקה פוליטית
15%	זיקה כלכלית
15%	זיקה ביטחונית
30%	נטיית השלטון הנוכחי
100%	

הזיקה לדמוקרטיה – תבחין זה מבוסס על "אינדקס הדמוקרטיה" של האקונומיסט והוא שקלול בעצמו של חמישה פרמטרים: בחירות ופלורליזם, תפקוד הממשלה, השתתפות פוליטית, תרבות פוליטית וחירויות אזרח. באינדקס של האקונומיסט כל מדינה מקבלת ניקוד משוקלל על סולם בין 0 ל-10, המסמל את הזיקה הגבוהה ביותר לדמוקרטיה. במהדורת 2011 של האינדקס, העדכנית ביותר שפורסמה, נורבגיה מדורגת ראשונה עם ניקוד משוקלל 9.80 וצפון קוריאה אחרונה עם ניקוד 1.08. ישראל, אגב, רשמה שיפור זעיר מהשנה שעברה והיא מדורגת כעת במקום ה-36 באינדקס עם ניקוד משוקלל של 7.53, מה שממקם אותה בקטגוריית "דמוקרטיה עם פגמים", בעיקר נוכח תקנות לשעת חירום הנמצאות בתוקף מאז הקמת המדינה.

זיקה פוליטית – תבחין זה מביא בחשבון בריתות בילטרליות ומולטילטרליות מזה, ואירועים המשפיעים על היחסים בין מדינות העולם למעצמות המאכלסות את שני הקטבים הגיאוגרפיים פוליטיים מזה. בכל האמור לבריתות בעלות משמעות בזירה הגיאוגרפית, אנו קובעים כי חברות במסגרת על-מדינית בעלת מובהקות דמוקרטית או ריכוזית מעניקה ניקוד מוחלט בהתאם. כך לדוגמה, חברות האיחוד האירופי (EU) זוכות לניקוד 10 בתבחינים של בריתות פוליטיות ובריתות כלכליות, ומנגד חברות הארגון לשיתוף פעולה של שנגחאי (SCO) או האלטרנטיבה הבוליבארית (ALBA) הפרו-ריכוזיים בהוותם, לניקוד 0 מושלם בבריתות פוליטיות. חברויות בארגונים בעלי זיקה פרו-דמוקרטית דוגמת גואם (GUAM) במזרח אירופה או המועצה לשיתוף פעולה במפרץ (GCC) נכנסות אף הן לשקלול, כמו גם משטרים הנמצאים תחת אמברגו מצד האו"ם, האיחוד האירופי או ארה"ב.

זיקה כלכלית – תבחין זה משקלל בין מספר סוגים של נתונים: הראשון הוא החברות במסגרות על-מדינתיות הכוללות גם פעילות פיננסית, החל בסחר חופשי, עבור דרך איחוד מכסים וכלה בשוק משותף; הנתון השני משקף את הזיקה הגיאוגרפית של שותפות הסחר הגדולות של כל מדינה; הנתון השלישי משקף את זיקתן של המדינות ליוזמות על-מדינתיות משמעותיות שהתהוו בשנים האחרונות דוגמת קרטל הגז הרוסי מזה, ופרויקט "נאבוקו" של האיחוד האירופי מזה, או יוזמות מקומיות דוגמת "הבנק הלטיני" שהוקם בדרום אמריקה כאלטרנטיבה לבנק העולמי.

זיקה ביטחונית – תבחין זה משקלל בתוכו מספר פרמטרים ובהם בחינת ספקיות הנשק הגדולות של כל אחת מהמדינות בחמש השנים שקדמו לפרסום המדד (על פרסומי מכון המחקר הבינ"ל של שטוקהולם - SIPRI), חברות במסגרות על-מדינתיות דוגמת ברית נאט"ו, השתתפות במלחמה העולמית בטרור (למדינות שאינן חברות בנאט"ו), בריתות צבאיות עם מדינות בעלות השפעה בזירה הגיאו-פוליטית, מלחמות וסכסוכים עם מדינות אחרות. מטבע הדברים, השפעתם של חלק מהפרמטרים המוזכרים לעיל חורגת מגבולות הזיקה הביטחונית ומשפיעה גם על תבחינים אחרים במדד. באופן דומה, הטלת אמברגו וסנקציות אשר מקבלות ביטוי בתבחין הפוליטי, משוקללים גם כאן מההיבט הביטחוני.

נטיית השלטון הנוכחי – זהו תבחין הנבדל בשני דברים מקודמיו – הוא בוחן את התנהלות הנהגת המדינה בפרק זמן קצר יחסית, והניקוד לגביו מתבסס בעיקר על פרשנות שלנו לנטייה הגיאו-פוליטית של ההנהגה. כאן באים לידי ביטוי מנהיגים שעולים לגדולה ומנהיגים קו שונה לחלוטין מקודמיהם. מתוך הכרה בהשפעה הרבה שיש לשלטון הנוכחי על צביונה של כל מדינה בהווה, אנו מעניקים לתבחין זה את המשקל הסגולי הרב ביותר מבין התבחינים הנמדדים במדד. עם זאת, ראוי לציין כי משקלו של תבחין זה קטן מהמשקל המוענק לבריתות פוליטיות, כלכליות וצבאיות יחדיו. רוצים לומר, גם שינוי ההנהגה הדרמטי ביותר לא יוכל למחוק באחת את מעשי ידיהן של ההנהגות שהחליף.

מפתח השיוך לקבוצות

בניתוח המערכת הגיאו-פוליטית הנוכחית, אנו מבחינים בין חמש קבוצות של מדינות:

מדינות הגוש הדמוקרטי - בקבוצה זו נכללות מדינות המחויבות למטרותיו של הגוש הדמוקרטי. אלו כוללות מדינות בעלות מסורת דמוקרטית והשפעה בזירה הבינלאומית, ומדינות שאינן דמוקרטיות אך שותפות אינטרסים הביאה אותן לפעול למען המטרה המשותפת.

בנות הברית של הגוש הדמוקרטי – קבוצה זו היא בבחינת מדינות "השורה השנייה" של הגוש הדמוקרטי. מרכיבות אותה מדינות שנאמנותן למטרות הגוש הדמוקרטי אינה מוחלטת כמו אצל חברי הקבוצה הראשונה, אך עודנה תופסת מקום גבוה בתפיסת העולם.

מדינות נייטרליות – בקטגוריה זו נמצאות שתי קבוצות של מדינות. הראשונה כוללת את אותן מדינות שנמנעות בעיקרון מלבחור צד במערכה הגיאו-פוליטית. מדינות אלה מוצאות את הדרך לקיים יחסים תקינים עם מדינות משני הגושים. הן חברות כולן בארגון המדינות הבלתי מזדהות, אך מסתייגות ברובן מהקו האנטי-אמריקני שהשתלט בשנים האחרונות על הארגון. קבוצה שנייה של מדינות בקטגוריה זו אלו מדינות המשויכות לכאן כמעין "תחנת ביניים". לדוגמא, מדינות שהיו מזוהות במשך שנים עם הגוש הדמוקרטי עד שחילופי שלטון הביאו לאימוץ קו קיצוני לצד השני, תתקשינה לרוב "לדלג" בין שתי קבוצות דירוג באותה תקופת בדיקה. את השינויים במדינות אלו אנו נוהגים לסקר באופן שוטף בירחון המקוון.

בנות הברית של הגוש הריכוזי - בדומה לקבוצה המקבילה בגוש הדמוקרטי, גם כאן נמצאות מדינות שרואות בדרכו של הגוש הריכוזי את דרכן, אך מסיבות שונות אינן מחויבות לגוש באופן מוחלט כחברי הקטגוריה האחרונה.

מדינות הגוש הריכוזי – בקבוצה זו נכללות המדינות המהוות "סדין אדום" לקבוצת מדינות הגוש הדמוקרטי. כאן לא נמצא ולו מדינה דמוקרטית אחת, אלא מדינות "הזוכות" לדברי ביקורת חריפים מארגוני זכויות אדם. מדינות אלו מצאו עצמן נדחקות האחת לשנייה נוכח הלחץ מצד הגוש הדמוקרטי בעשור האחרון, והן חוסות תחת כנפיהן של רוסיה וסין שמובילות את המאבק.

השיוך לאחת מחמש הקבוצות שנסקרו לעיל מתבצע על פי הניקוד המשוקלל של המדינה במדד סיקור ממוקד, ולפי המפתח הבא:

ניקוד	שיוך לקבוצה
0.00-1.99	חברה בגוש הריכוזי
2.00-3.99	בת ברית של הגוש הריכוזי
4.00-6.00	מדינה ניטרלית
6.01-8.00	בת ברית של הגוש הדמוקרטי
8.01-10.00	חברה בגוש הדמוקרטי

בבואנו להציג את מדד סיקור ממוקד, שאפנו למקד את הדיון במדינות המהוות גורם כלשהו בזירה הגיאוגרפית-פוליטית. לפיכך, לא כל מדינות העולם נכללות בו. את המדינות שנשארו בחוץ ניתן לקבץ תחת שתי קבוצות: בקבוצה הראשונה נכללות מדינות בהן השלטון המרכזי נמצא רק בשלבי התהוות או שאינו מצליח לאכוף מרותו על פני כל השטח הריבוני של המדינה, דוגמת סומליה או סוריה או מדינות שהשלטון המרכזי בהן קרס וטרם התייצב אחר במקומו, דוגמת לוב. הקבוצה השנייה מורכבת מ"מיקרו-מדינות". ההגדרה המקובלת למיקרו-מדינה היא כזו ששטחה אינו עולה על 1,000 קמ"ר ושאוכלוסייתה קטנה מחצי מיליון תושבים. מבין קבוצה זו, המונה כמה עשרות מדינות, אנו כן כוללים במדד מיקרו-מדינות החברות במסגרות על-מדיניות בעלות עניין גיאוגרפי-פוליטי, דוגמת חברות באיחוד האירופי.

המדד המלא

מדד	השלטון	זיקה	זיקה	זיקה	נקודות	שינויים	מדינה
הדמוקרטיה	הנוכחי	כלכלית	צבאית	פוליטית	מדד	בולטים	מיקום
חברות בגוש הדמוקרטי							
9.65	10	10	10	10	9.91		איסלנד 1
9.52	10	10	10	10	9.88		דנמרק 2
9.08	10	10	10	10	9.77		קנדה 3
8.99	10	10	10	10	9.75		הולנד 4
9.5	10	10	9	10	9.73		שבדיה 5
8.88	10	10	10	10	9.72		לוקסמבורג 6
9.8	10	10	10	8	9.65		נורווגיה 7
8.49	10	10	10	10	9.62		אוסטריה 8
8.34	10	10	10	10	9.59		גרמניה 9
8.19	10	10	10	10	9.55		צ'כיה 10
8.16	10	10	10	10	9.54	+1	בריטניה 11
8.11	10	10	10	10	9.53	-1	ארצות הברית 12
8.05	10	10	10	10	9.51	+1	בלגיה 13
8.02	10	10	10	10	9.51	-1	ספרד 14
7.81	10	10	10	10	9.45		פורטוגל 15
7.77	10	10	10	10	9.44	+2	צרפת 16
7.76	10	10	10	10	9.44	+1	סלובניה 17
7.74	10	10	10	10	9.44	+1	איטליה 18
9.22	10	7.5	10	10	9.43		אוסטרליה 19
7.65	10	10	10	10	9.41	-4	יוון 20
7.61	10	10	10	10	9.40		אסטוניה 21
7.53	10	10	10	10	9.38	+1	ישראל 22
9.26	10	9	10	8	9.37	+1	ניו-זילנד 23
7.35	10	10	10	10	9.34	+2	סלובקיה 24
9.06	10	10	7	10	9.32		פינלנד 25
7.24	10	10	10	10	9.31	+1	ליטא 26
7.12	10	10	10	10	9.28	+3	פולין 27
7.05	10	10	10	10	9.26	+1	לטביה 28
7.04	10	10	10	10	9.26	-1	הונגריה 29
6.78	10	10	10	10	9.20	+2	בולגריה 30
8.56	10	10	7	10	9.19		אירלנד 31
6.54	10	10	10	10	9.14	+1	רומניה 32
8.28	10	10	7	10	9.12	+1	מלטה 33
8.08	10	8	9	10	9.07	-13	יפן 34
6.73	10	9	10	10	9.03		קרוואטיה 35
7.29	10	10	7	10	8.87		קפריסין 36
5.81	10	10	10	7	8.50		אלבניה 37
6.93	10	10	7	8	8.48		מכסיקו 38
6.63	10	7.5	10	8	8.48	+1	קולומביה 39
3.74	10	10	10	10	8.44	-1	כווית 40

9.09	8	10	7	8	8.42		41	שוויץ
6.05	10	10	8	8	8.41		42	גיאנה
8.06	10	3	9	10	8.32		43	דרום קוריאה
8.04	10	9	5	8	8.31		44	מאוריציוס
6.12	10	8	9	8	8.28		45	הפיליפינים
6.16	10	10	6	8	8.14	+1	46	מקדוניה
6.15	10	10	7	7	8.14	+1	47	מונטנגרו
2.92	10	10	9	10	8.08	-2	48	בחריין

בנות ברית של הגוש הדמוקרטי

7.46	7.5	10	7	8	7.87		49	טיוואן
3.18	10	10	7	10	7.85		50	קטאר
7.13	8	9	7	8	7.78		51	גימייקה
5.24	10	10	6	7	7.76		52	בוסניה- הרצגובינה
3.89	10	8	9	8	7.72		53	ירדן
3.26	10	9	7	10	7.72		54	עומן
5	10	8	7	8	7.70	כניסה חדשה	55	קוסובו
3.79	8	8.5	10	10	7.62		56	אתיופיה
6.47	8	10	7	7	7.62		57	אל סלוואדור
2.58	10	9	7	10	7.55		58	איחוד האמירויות
1.77	10	10	7	10	7.49		59	ערב הסעודית
7.08	8.5	8	5	7	7.32		60	פנמה
6.59	7	8.5	7	5	6.82		61	פרו
3.83	8	10	5	8	6.81		62	מרקו
6.2	5	10	7	7	6.65		63	הרפובליקה הדומיניקנית
7.16	5	10	7	5	6.59		64	טרינידד וטובגו
5.88	7	10	3	7	6.57		65	גוואטמלה
5.84	5	9	7	7	6.41		66	הונדורס
1.62	9	10	7	5	6.41		67	צ'אד
3.41	8	9	7	5	6.40		68	קמרון
6.65	5	10	6.5	5	6.39		69	סורינאם
6.84	7	3	9	5	6.36		70	ארגנטינה
4.71	7.5	8	4.5	7	6.35		71	קניה
5.53	6	9	7	5	6.33	כניסה חדשה	72	טוניסיה
7.92	4	10	6	5	6.33		73	כף ורדה
4.01	7	10	4.5	7	6.33		74	בורונדי
6.4	7	3	7	7	6.25		75	פרגוואי
3.93	7.5	9	6	5	6.23		76	מדגסקר
8.1	4	8	7	5	6.23		77	קוסטה ריקה
5	7	3	8	8	6.20	כניסה חדשה	78	דרום סודן
2.48	7	5	10	8	6.17	כניסה חדשה	79	אפגניסטן
7.22	5	9	5	5	6.16		80	מזרח טימור
3.59	10	5	3	7	6.15		81	בורקינה פאסו
6.55	5	6	9	5	6.14		82	תאילנד

4.74	5	6	10	7	6.14	-27	83	גיאורגיה
8.17	5	5	7	5	6.09		84	אורוגוואי
7.54	5	6	7	5	6.09		85	צילה
6.33	6.5	4	6	7	6.08		86	מולדובה
7.3	6	5	3	8	6.03	+2	87	הודו

מדינות נייטרליות

7.12	5	6	7	5	5.98	+3	88	ברזיל
6.32	5	9	5	5	5.93		89	פפואה גינאה החדשה
6.02	7	6	4	5	5.86		90	גאנה
6.53	2.5	9	6	8	5.83		91	אינדונזיה
7.63	5	4	7	5	5.81		92	בוצוואנה
6.33	5	7	4	7	5.78	+35	93	סרביה
5.13	7.5	3	5	7	5.78		94	אוגנדה
3.15	8	7	3	7	5.74		95	אזרבייג'אן
3.25	7.5	6	4.5	7	5.69		96	רואנדה
3.83	7	5.5	7	5	5.68		97	ניגריה
5.89	4	8	7	5	5.67		98	סינגפור
3.95	3	7	10	8	5.64	כניסה חדשה	99	מצרים
6.33	5	6	6	5	5.63		100	לסוטו
5.64	4.5	6.5	7	5	5.54		101	טנזניה
3.32	7.5	4	7	5	5.48		102	אנגולה
6.06	4	3	7	8	5.42		103	בנין
6.36	5	4	6	5	5.34		104	מאלי
5.73	1	8	8	8	5.33		105	טורקיה
3.48	6.5	5	3	8	5.22		106	גבון
4.24	5	6	6	5	5.11		107	נפאל
4.16	6.5	6	3	5	5.09	-2	108	ניז'ר
4.57	5	6	5	5	5.04		109	בהוטן
4.87	5	7	3	5	4.97		110	קמבודיה
1.82	5	8	7	5	4.96		111	הרפובליקה המרכז אפריקנית
3.38	6	4	4	7	4.90		112	גמביה
5.07	5	4	5	5	4.87		113	ליבריה
5.84	4	4	5	5	4.76		114	מלאווי
3.26	4	4	6.5	7	4.64	-3	115	סוואזילנד
3.45	5	3	7	5	4.61		116	טוגו
4.9	4	4.5	5	5	4.60		117	מוזמביק
6.24	4	4	3	5	4.56		118	נמיביה
6.19	2	8	3	5	4.55		119	מלזיה
3.67	2	10	5	5	4.52		120	פיג'י
3.52	5	4	5	5	4.48		121	קומורוס
3.08	7	6	2	2	4.37		122	חוף השנהב
4.51	4	5.5	3	5	4.35		123	סיררה לאונה
5.51	2.5	6	3	5	4.23		124	סנגל
1.77	6	4	5	4	4.19	+27	125	מיאנמר (לשעבר בורמה)
1.99	4	6	5	5	4.10		126	גינאה-ביסאו

2.57	5.5	3	4	5	4.09	כניסה חדשה	127	תימן
1.77	4	5	6	5	4.04		128	גינאה המשוונית
5.94	4	1	1	7	4.04		129	אוקראינה
5.86	3	6	3	2	4.02		130	בנגלדש

בנות ברית של הגוש הריכוזי

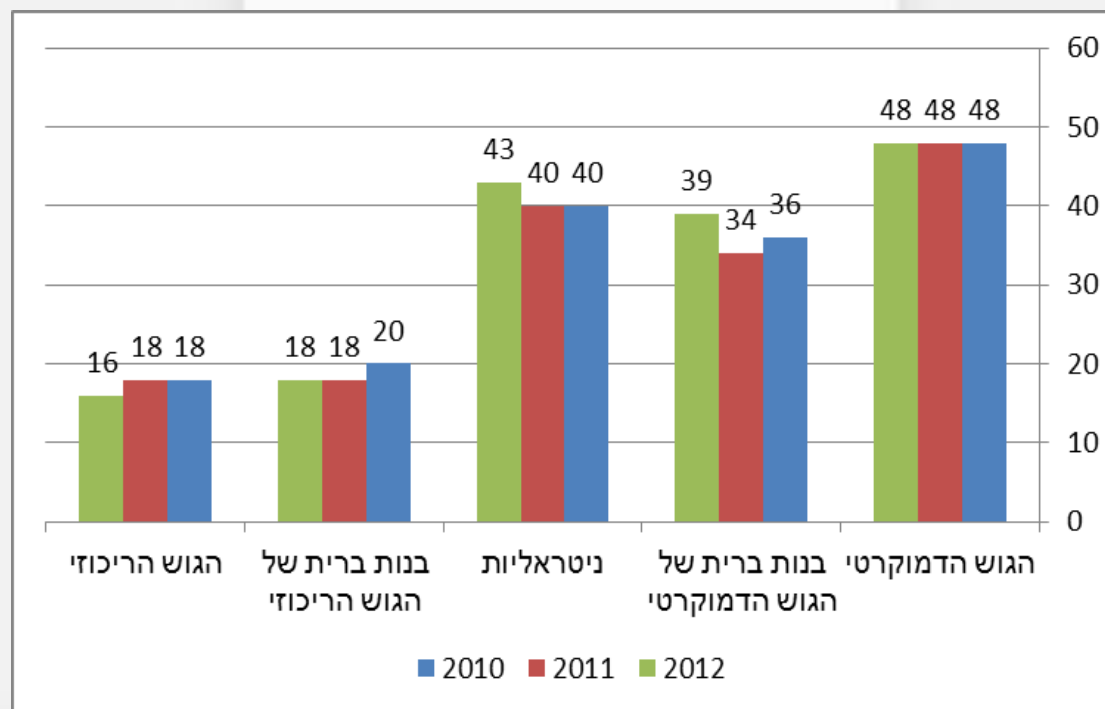
7.79	0	3	5	5	3.90		131	דרום אפריקה
2.89	3	6	4	5	3.87		132	הרפובליקה של קונגו
4.03	2	5	8	2	3.86	כניסה חדשה	133	עיראק
4.55	2.5	5	3	5	3.84		134	פקיסטן
6.58	1	6.5	4	2	3.82		135	סרי לנקה
5.32	3	4	4	2	3.73		136	לבנון
1.72	6	2	3	5	3.73		137	טורקמניסטן
2.96	4	6	3	2	3.59		138	וייטנאם
2.79	5	4.5	2	2	3.47		139	גינאה
4.17	2	2	6	2	3.14		140	מאוריטניה
6.19	1	2	3	2	2.90		141	זמביה
5.56	0	8	2	0	2.89		142	ניקרגואה
2.1	3	4	3	2	2.78		143	לאוס
2.68	2.5	0	3	5	2.62		144	גיבוטי
2.34	2	4	3	2	2.54		145	אריתריאה
3.44	3	0	3	2	2.51		146	אלג'יריה
6.23	0	0	3	2	2.31		147	מונגוליה
4.09	0	3	2	2	2.07		148	ארמניה

חברות בגוש הריכוזי

5.72	0	2	1	0	1.88		149	אקוודור
5.84	0	2	0	0	1.76		150	בוליביה
3.52	0	2	3	0	1.63		151	קובה
3.16	0	0	3	2	1.54		152	בלארוס
5.08	0	0	0	0	1.27		153	ונצואלה
4.34	0	1	0	0	1.24		154	קירגיזסטן
2.15	0	0	2	2	1.14		155	הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו
3.92	0	0	0	0	0.98		156	רוסיה
3.24	0	0	0	0	0.81		157	קזחסטן
3.14	0	0	0	0	0.79		158	סין
2.68	0	0	0	0	0.67		159	זימבבואה
2.38	0	0	0	0	0.60		160	טג'יקיסטן
2.38	0	0	0	0	0.60		161	סודן
1.98	0	0	0	0	0.50		162	איראן
1.74	0	0	0	0	0.44		163	אוזבקיסטן
1.08	0	0	0	0	0.27		164	צפון קוריאה

נדבך נוסף שמספק לנו המדד החדש בניחות הגיאוגרפית הוא הבסיס להשוואה בין חמש הקבוצות שהגדרנו, לאורך זמן:

נותרו בחוץ

וזוהי רשימת המדינות שנותרו מחוץ למדד. מדינות אלו אינן גורם בזכות עצמן בזירה הגיאוגרפית-פוליטית, בין אם כי אין בהם שלטון מרכזי יציב ובין אם מדובר במיקרו-מדינות.

איי הבהאמה	איי מרשל	איי סיישל	איי שלמה
אנדורה	אנטיגואה וברבודה	בלז	ברבדוס
ברוניי	גרנדה	דומיניקה	האיטי
האיים המלדיביים	ונואטו	טובאלו	טונגה
לוב	ליכטנשטיין	מונאקו	מיקרונזיה
נאורו	סאו טומה ופרינסיפה	סומליה	סוריה
סט. וינסנט וגרנדין	סט. לוסיה	סט. קיטס ונביס	סמואה
סן מרינו	פלאו	קיריבטי	

המדד הבא יפורסם בגיליון ספטמבר 2013.